

Boekbesprekingen

Atlas voor parodontologie

Deze in kleur geïllustreerde atlas voor parodontologie werd in 1984 voor het eerst gepubliceerd door Klaus Rateitschak. De 3e editie werd aan hem opgedragen: Rateitschak overleed in 2002 maar leverde tot het eind van zijn leven een belangrijke bijdrage aan de huidige versie.

De atlas werd grondig herzien en uitgebreid en kenmerkt zich door een heldere en gestructureerde opbouw, voorzien van hedendaagse kennis en innovaties in de parodontologie die is vervat in bondige tekstdelen, diagrammen en gedetailleerde illustraties van hoog niveau. Omdat de mens visueel is ingesteld, vormt juist een atlas het ideale medium om op effectieve en efficiënte manier theorie en praktijk te integreren. De atlas van Rateitschak is en blijft een didactisch meesterwerk dat tot de klassiekers in de parodontologie behoort en in geen enkele universiteitsbibliotheek mag ontbreken. Want, zoals Rateitschak dat zelf ook voorstond, dient voorafgaande aan elke restauratieve of prothetische behandeling het parodontium vooraleer gezond te zijn.

Bij de samenstelling van de atlas hebben de auteurs getracht de veranderingen die zich in de laatste 20 jaar hebben voltrokken te integreren in het klinisch handelen. In de parodontologie is betere kennis ontstaan over de etiologie en pathologie van de verschillende vormen van parodontitis en inzicht verkregen in de kritieke rol van vatbaarheid. Zo wordt in de atlas gesproken over de biofilm, die complex en dynamisch is van aard en belangrijke therapeutische consequenties heeft. Daarnaast wordt het immuunsysteem besproken en rijkelijk geïllustreerd, omdat het afweersysteem een cruciale rol speelt in de ontwikkeling van de parodontale ontstekingsreactie, en tevens worden ook genetische en andere risicofactoren behandeld die een rol spelen bij parodontitis.

Niet alleen studenten maar ook algemeen practici kunnen zo op een aantrekkelijke manier nieuwe kennis verwerven over de microbiologie en immuunpathologie van parodontitis en daarmee een beter inzicht krijgen in de klinische behandeling van patiënten. De atlas biedt een goede toerusting om hedendaagse literatuur te begrijpen en toekomstige congressen en ontwikkelingen te kunnen volgen.

S.J. Fokkema, Amsterdam/'s-Hertogenbosch

Rateitschak KH, Wolf HF, Hassell TM, ed.

Periodontology. Color atlas of dental medicine

Stuttgart/New York: Thieme, 2005

528 bl., geïll. € 199,95. ISBN 3 13 675003 9

Immunologie in een oogopslag

De werking van het immuunsysteem wordt als buitengewoon ingewikkeld ervaren door veel tandartsen en door hen die daarvoor studeren. Dit bondige boek, dat volgens de titel immunologie in één oogopslag behandelt, lijkt voor hen dan ook bijzonder geschikt. Het boek bestaat uit 43 hoofdstukken van elk 2 bladzijden. Op de linkerpagina staan uitgebreide tekeningen waarop de samenhang van verschillende onderdelen van het immuunsysteem wordt getoond. De tegenoverliggende pagina fungeert als een uitgebreide legenda waarin wordt ingegaan op de werking van de getoonde onderdelen. Deze benadering heeft als groot

voordeel dat het immuunsysteem niet als een verzameling kleine onderdelen wordt gepresenteerd, maar dat de samenhang daartussen wordt benadrukt. Omdat onderdelen van het immuunsysteem vaak deel uitmaken van verschillende tekeningen is de keerzijde van deze aanpak dat de tekst regelmatig in herhalingen vervalt en sommige onderdelen in de tekst niet de uitgebreide behandeling krijgen die ze verdienen. Een andere beperking is dat het boek verschillende onjuistheden en slordigheden bevat. Zo wordt tacrolimus consequent K506 genoemd en kent het ABO-bloedgroepsysteem slechts 4 fenotypes in plaats van de genoemde 6.

Door deze aspecten lijkt het boek minder geschikt als primaire bron om kennis te nemen van de werking van het immuunsysteem. Dat is spijtig, omdat een eerdere, soortgelijke uitgave van de eerste auteur (*Medical immunology for students*, 1995) didactisch bijzonder helder was.

H.S. Brand, Amstelveen

J.H.L. Playfair, B.M. Chain

Immunology at a glance

Oxford: Blackwell, 2005

101 blz., geïll. £ 16,95. ISBN 1 4051 3133 0

